

MARIA A ALŽBĚTA – ADVENT

Cyklus „Bůh zachraňuje“, katecheze 8.

Materiál vytvořilo © Katechetické středisko AP 2025 (David Žofák)

Co ke katechezi potřebujeme

Píseň: *Byla cesta, byla ušlapaná* (viz příloha), případně nahrávka (např. <https://edu.ceskatelevize.cz/video/5326-zpivanky-byla-cesta-byla-uslapana> – v tom případě přehrávač).

Katecheze + závěrečné aktivity:

- Mapa Palestiny s vyznačeným Nazaretem, Jeruzalémem, Betlémem a Ain Karim;
- Obrázky Marie a Alžběty (viz příloha);
- Hnědý látkový kruh, hnědý čtvercový šátek a krabici, zelený šátek, kostky;
- Pracovní list – obrázek Zvěstování + výtvarné potřeby.

ÚVOD

Setkání zahájíme naznačeným rozhovorem, necháme děti odpovídat, případně doplňujeme:

Děti – jak to vypadá, když přijдете domů z nějakého dlouhého výletu? Představte si, že jste dlouho bez maminky, a pak ji najednou uvidíte? (*Maminka si nás hned všimne a přivítá nás*).

A takhle vypadá advent... Když si dokážeme všimnout, že k nám přichází Bůh, prožíváme advent.

Když zažíváme něco tak důležitého – na někoho čekáme, musíme se k němu otočit a dávat pozor, abychom slyšeli, co nám říká.

A všimly jste si, co je v adventu v kostele jiného? (*fialová barva, adventní věnec...*) Co se změnilo při bohoslužbě? (*nezpívalo se Sláva na výsostech Bohu, jsou jiné písničky...*)

OPAKOVÁNÍ

Zeptáme se dětí, o čem jsme si minulou hodinu povídali? Necháme je odpovídat, případně doplníme:

Vyprávěli jsme si o tom, že Bůh viděl, jak se člověk ztratil a zabloudil, a rozhodl se mu pomoci. Co udělal Bůh Otec, aby člověku pomohl?

S pomocí dětí odpovídáme:

- Oslovil Abrahama, který jeho slovo přijal a stal se Abrahámem...
- Bůh mu dal tolik potomků, jako je hvězd na nebi, a o všechny pečoval.
- Našel jako maminku svého Syna Marii.
- Poslal za Marií svého anděla.
- Maria souhlasila, že se stane Ježíšovou maminkou... a pak už čekala, až se jí narodí.

S dětmi ještě rozvineme téma Panny Marie následujícími otázkami (necháme děti volně odpovídat a diskutujeme):

- Myslíte si, že když Maria čekala na narození Ježíše, Božího syna, šla si lehnout a chtěla, aby jí všichni obsluhovali? (...)
- Myslíte, že se cítila jako někdo důležitější a nechtěla třeba doma vůbec uklízet? (...)
- Říkala, že je ze všech nejlepší a ostatní jsou úplně k ničemu? (...)
- Mohla si říkat: Já jsem lepší než ostatní ženy, vždyť za mnou přišel anděl? (...)

Správně – Maria pochopila, že když je někdo Boží přítel, snaží se pomáhat ostatním – tak jako On...

ANDĚL MLUVÍ O ALŽBĚTĚ

Pokračujeme ve vyprávění příběhu: Zkusme si vzpomenout, co archanděl řekl Marii na konci jejich rozhovoru. Můžeme nechat děti, aby zkusily odpovědět, a poté doplníme citátem z Lukášova evangelia:

„I tvoje **příbuzná Alžběta** počala ve svém stáří syna a je už v šestém měsíci, ačkoli byla považována za neplodnou. Vždyť **u Boha není nic nemožného.**“

Maria řekla: „Jsem služebnice Páně: ať se mi stane podle tvého slova!“ A anděl od ní odešel. V těch dnech se Maria **vydala na cestu a spěchala** do jednoho judského města v horách. (Lk 1,36-39)

Položíme dětem následující otázky:

- Jak se jmenovala ta příbuzná, o které mluví anděl? (*Alžběta*)
- Jaká byla Alžběta? (*Stará, a proto dlouho nemohla mít děti*)
- Jak je možné, že i jako stará mohla čekat miminko? (*Protože „u Boha není nic nemožného“*)
- Co Maria udělala, když se dozvěděla, že Alžběta čeká miminko? (S radostí jí šla pomoci)

A o tom si můžeme spolu zazpívat / naučit se jednu písničku:

Zpíváme s dětmi **Byla cesta, byla ušlapaná** – můžeme při zpěvu střídat role apod.

MARIA SE VYDÁVÁ NA CESTU

Ukážeme dětem mapu, konkrétně **Nazaret, Jeruzalém, Betlém a Ain Karim**. Přečteme názvy těchto čtyř míst a pokládáme dětem otázky, co o těchto městech vědí, případně doplníme.

- Nazaret – město, kde bydleli Josef a Maria;
- Jeruzalém – hlavní město Židů;
- Betlém – město, kde se narodil Ježíš;
- Ain Karim – obec, ve které bydleli Alžběta a Zachariáš.

Na podlahu mezi děti rozprostřeme **velký hnědý látkový kruh**. Doprostřed položíme **hromadu kostek** a rozdělíme ji na dvě části. Děti rozdělíme také na dvě skupiny.

Zadáme úkol: „Každá skupina postaví jedno město. To ale bude muset vypadat trochu jinak: Ain Karim leželo v horách, proto musí stát na hoře... *Této skupině dáme k dispozici krabici a hnědý šátek*, aby mohly děti vytvořit horu, na které bude město stát. Má také za úkol postavit **zdi malého domečku**, ve kterém bydlí Alžběta.

Druhá skupina dostane **zelený šátek** na znamení, že Nazaret ležel v nížině, a vytvoří ze svých kostek město. Když děti ukončí práci, do domečku v Ain Karim položíme **postavu Alžběty, postavičku Marie** vezmeme do ruky a pokračujeme:

Maria se tedy vydala na cestu a spěchala...

- Jak myslíte, jak se tam asi dostala? Šla pěšky? Asi ano, nebo občas se vezla na oslíkovi (tak se dřív často putovalo).
- A myslíte, že šla sama? (Ne, určitě se přidala k nějaké karavaně dalších poutníků, chodit sám bylo tehdy nebezpečné).

Cesta byla dlouhá asi 130 km – jak dlouho jí asi trvala? (*Necháme děti hádat, a poté doplníme*) Cesta jí mohla trvat asi 5–7 dní. To znamená, že musela po cestě také přespávat venku... Co myslíte, že si asi vzala s sebou na cestu? (*Necháme děti navrhopvat, nemělo by chybět jídlo, pití, příkrývka, možná oblečení*)

Když konečně přišla k Alžbětě, vešla do jejího domu. (*Umístíme postavu Marie do domu k Alžbětě*)

NÁVŠTĚVA U ALŽBĚTY

Pak dětem přečteme (převyprávíme) to, co se Ain Karim odehrálo (Lk 1,40-50.56):

(Maria) vešla do Zachariášova domu a pozdravila Alžbětu. Jakmile Alžběta uslyšela Mariin pozdrav, **dítě se radostně pohnulo** v jejím lůně. Alžběta byla naplněna Duchem svatým a zvolala mocným hlasem: „**Požehnaná tys mezi ženami a požehnaný plod života tvého!** Jak jsem si zasloužila, že matka mého Pána přišla ke mně? Vždyť jakmile zazněl tvůj pozdrav v mých uších, **dítě se živě a radostně pohnulo** v mém lůně! Blahoslavená, která jsi uvěřila, že se splní to, co ti bylo řečeno od Pána!“

Maria řekla: „**Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá** v Bohu, mém spasiteli, neboť shlédl na svou nepatrnou služebnici. **Od této chvíle mě budou blahoslavit** všechna

pokolení, že mi učinil veliké věci ten, který je mocný. Jeho jméno je svaté a jeho milosrdenství (trvá) od pokolení do pokolení k těm, kdo se ho bojí.

Maria zůstala u Alžběty asi tři měsíce a pak se vrátila domů.

Aktivita:

Uvedeme ji následovně:

My si tenhle zážitek teď trochu vyzkoušíme, protože také můžeme prožít podobnou radost jako Maria s Alžbětou, když je naplnil Duch svatý.

Děti i dospělí (rodiče) rozdělíme do dvou skupin, které se postaví proti sobě tak, že každý má někoho proti sobě. Pokud v jedné řadě bude někdo navíc, doplníme počet v řadě my, anebo z početnější skupiny odejde jeden dospělý.

Potom vedeme obě skupiny následovně:

1. Marie i Alžběta byly naplněny Duchem svatým. Všichni teď proto zavřeme oči a představíme si, že v nás je Duch svatý, že je v nás Bůh sám. *Ponecháme chvíli ticha, poté všechny vyzveme, aby zase oči otevřeli.*
2. Maria s Alžbětou měly ze svého setkání velkou radost – proto se teď jeden na druhého podíváme a usmějeme se na něj!
3. Marie a Alžběta se pozdravily – takže i my se teď pozdravíme – podáme si ruku a řekneme si něco pěkného na uvítanou!
4. Maria říká slova, která jí vnuká Duch svatý. My je teď zkusíme říci také – ale jenom první část: **Velebí má duše Hospodina a můj duch jásá v Bohu, mém spasiteli.** *Tato slova se všemi dětmi najednou zopakujeme třeba i vícekrát.*

Tady vidíte, jak **ADVENT POKRAČUJE:**

Bůh oslovuje další a další lidi a do jejich srdce to přináší pokoj a radost!

ZÁVĚREČNÉ AKTIVITY

- Děti dokreslí pracovní list s tématem Setkání Marie a Alžběty (viz příloha)

ZÁVĚREČNÁ MODLITBA

Na závěr se modlíme při další rozsvícené svíci na adventním věnci. Děkujeme společně za to, že smíme přijmout Ducha svatého do našich srdcí a že nám přináší pokoj a radost.